

MŪSŲ LIETUVA

Plačiajame Pasaulyje

VIETNAMAS.

Pietų Vietname maistininko granatos susprogdino didelį keleivinį lėktuvą, ir žuvo apie 70 asmenų.

MASKVA.

Pirmoji lauke suruošta tapybos paroda Maskvoje buvo policijos išbaidyta, o paveikslai sugadinti, žiūrovai ir žurnalistai sužeisti, nors rengėjai ir buvo praše valdžios leidimo parodą ruošti.

BRAZILIJA

BRASÍLIA.

Brazilijos vyriausybė ruošia naujo įstatymo projektą, žadantį pakeisti pajamų (imposto de renda), prekių judėjimo ir industrijos gaminių mokesčius (ICM ir IPI).

Brazilijoje lankėsi Arabijos Saudita užsienio reikalų ministras Sakaf ir Japonijos min. pirm. Tanaka, pasirašydami prekybos sutartis su valdžia.

SÃO PAULO.

São Paulo estadas šiais metais mano pagaminti 9,8 milijonus maišų kavos. Tai rekordinis paskutinių aštuonerių metų derlius. 1974-75 produkcija Brazilijoje sieksianti 26 mln maišų.

Šią savaitę požeminis traukinys Metro S. Paule pradėjo komeciniai veikti, aptarnaudamas septynių kilometrų nuotoli tarp pietų srities ir centro.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Šiame numeryje (5-6 psl.) atpausdinta atkirptina dalis – ML Skaitytojų anketa. Klausimus atsakęs, skaitytojas gali pasiųsti paštu ar asmeniškai perduoti redakcijai arba ML atstovams.

JAUNIMO KONGRESO anketa, išsiųsta su ML prieš keletą savaičių, reikia grąžinti iki rugsėjo 26 d. JK būstinei.

NR. 38 (1364) XXVI. 1974. RUGSĖJIS - SETEMBRO 19 D 70 centavų
R. Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo ESP. Tel 273 0338

SIMAS KUDIRKA TIKRAI IŠLEISTAS IŠ KALĖJIMO

Simo Kudirkos išleidimą iš kalėjimo rugpiūčio 23 nulėmė Aukščiausioji Sovietų Taryba specialiu dekretu. VIII 25 Kudirka jau buvo namie pas motiną.

Po teismo jis buvo patalpintas Patmos priverstiniu darbų stovykloje Mordavijoje, o po bado streiko perkeltas į prie Maskvos esantį Vladimiro kalėjimą.

KALBĖJOSI TELEFONU

Grazina Paegle, Jūrininkų Mokslinimo Federacijos Niujorke narė, kalbėjosi telefonu su Simu. Iš Lietuvos Simas padiktavo:

„Visų pirma Jums nuoširdžiai dėkoju už suteiktą pagalbą mano motinai ir šeimai. Geriausi linkėjimai visiems Jūsų draugams kitoje vandenyno pusėje.

Dabar jaučiuosi kaip sapne. Nors gyvenu taip vadinamoje laisvėje, bet dar tebesu už uždangos. Laukiu tos akimirkos, kai ta uždanga visiškai prasiskleis ir mes galėsime išvykti.“

Pasikalbėjusi su Simu, p. Gražina pasakė: „Sprendžiant iš balso, jis yra sveikas ir nepalūžęs. Sakėsi, kad badavimas nepakenkes sveikatai, nors esąs reikalingas gydytojo pagalbos akims ir dantims.

Tikėdamasis išvykti Š. Amerikon, Simas vėl iris mokytis anglų kalbos, kurios iki šiol mokęs apie 500 žodžių. Simas patvirtino gavęs keturis laiškus iš p. Kelsey, Amerikiečių už Simą organizacijos, bet buvusį čekį pasilaikė sovietų valdininkai.

Kai JAV kongreso atstovas R. Hanrahan patyrė apie Simo išleidimą iš kalėjimo, tuojau pasiuntė telegramą JAV ambasadoriui W. J. Stoesseliui Maskvoje, pranesdamas, kad pasiimsiąs visą šeimą savo globon ir prašydamas greičiau sutvarkyti dokumentus.

ŠIAME NUMERYJE:

Jaunimo kongreso naujienos – 5 psl.
ML Skaitytojų anketa – 5 ir 6 psl.
Liet. Kat. Bendruomenės susirinkimas ir rinkimai – 9 psl.

Didieji JAV laikraščiai pakartojė S. Kudirkos istoriją – kaip bandęs pabėgti iš sovietų žvejybos laivo ir prievarta buvo iš JAV laivyno laivo gražintas. Kadangi Simo motina gimusi JAV-se, todėl Kudirkai JAV įstatymai pripažįsta pilietybę, ir JAV konsulas jau norėjęs su šiuo įkalintu piliečiu pasimatyti pagal 1964 m. sutartį.

Simo Kudirkos šeima: Priekyje motina Marja Šulskienė ir sūnus Evaldas. Užpakalyje žmona Genė ir duktė Liolytė. „Tėviškes Žiburių“ klišė.

LIETUVA

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SAJUNGOS Kauno skyriuje įvykusiame architektų ir statybininkų pasitarime pranešimą "Architektų ir statybininkų vaidmuo, kuriant nūdienos architektūrą" skaitė skyriaus valdybos pirm. A. Paulauskas. Pasitarimo dalyviai svarstė Kauno miesto naujų gyvenamųjų rajonų, atskirų pastatų projektavimo bei statybos klausimus.

IGNAS LAURUŠAS, Architektų Sąjungos valdybos narys, mirė Vilniuje liepos 13 d., sulaukęs vos 42 metų amžiaus. Velionis buvo šiaulietis, 1956 m. baigęs Vilniaus dailės instituto architektūros fakultetą. Dirbo vyr. miesto dailininku Vilniaus vykdomajame komitete ir vyr. architektu Vilniaus komunalinio ūkio projektavimo institute. Jis yra labai daug prisidėjęs prie Vilniaus gražinimo, naujų pastatų organiško įjungimo į senąją architektūrą.

ALGIRODO INDRAŠIAUS naujausių metalo darbų parodą surengė Utenos kraštotyros muzėjus. Lankytojus labiausiai domino metalo plastikos darbai "Taika", "Motina", "Pasakų medis".

JONO JABLONSKIO gimtinėje Kubilėliuose, Šešupės pakrantėje netoli Kudirkos Naumiesčio, dar tebestovi jo gimtoji sodyba, kurią išaiškino ir surado Šakių rajono kraštotyrininkai. Didžiojo kalbininko atminimui pagerbti čia buvo atidengtas paminklinis akmuo, dalyvaujant mokytojams ir literatūros mėgėjams. Iškilmen jie atvyko iš rajoninės kalbininkų konferencijos Kudirkos Naumiestyje. Dalyvių tarpe buvo ir iš šių apylinkių kilęs filologijos mokslų kandidatas J. Pikėlingis. J. Jablonskis yra gyvenęs ir dirbęs Rygiškiuose, ir taip pat tebėra išlikusi jo sodyba. Jai restauruoti jau yra paruoštas projektas.

LIETUVOS DAILININKŲ SAJUNGA papildė 28 vilniečiai, 7 kauniečiai, 5 šiauliečiai, 2 panevėžiečiai ir 1 druskininkietis. Sąjungon buvo priimti: tapytojai K. Dereškevičius, A. Kuras, A. Stiško, A. Širkienė, A. Svėgžda, R. Trušys, B. Uogintas, P. Vaitekūnas, A. Visockis; skulptoriai R. Antinis, R. Čaugintis, E. Jašinskienė, B. Kasperavičienė, I. Miškinytė, A. Žukauskas; grafikai S. Ikamas, M. Jukniūtė, V. Jurkūnas, A. Kučaitė, D. Mažeikytė, I. Labutytė, R. Verygaitė, V. Zigmantas, A. Žvilius; keramikai L. Navalinskienė, A. Šaltenienė, E. Tumkevičienė, E. Vasilevičienė, A. Visockienė; tekstilininkai S. Baltakienė, L. Jasiūnaitė, Z. Martinaitienė, Z. Mickienė, N. Ulevičienė, J. Urbelienė; dailiosios odos dail. A. Šlampikas, metalo plastikos dail. A. Šuliauskas, kino dail. A. Šakalys, komerciniai dailininkai R. Gaušienė ir A. Mizgiris; dailėtyrininkai G. Balčiūnienė, P. Juodelis, M. Matušakaitė. Naujuosius narius sveikino Dailininkų Sąjungos pirm. J. Kuzminskis, vicepirm. K. Morkūnas, sekr. P. Gudynas.

ANTAKALNIO KAPINĖSE buvo atidengtas skulptoriaus S. Kuzmos sukurtas antkapis prieš trejus metus mirusiai talentingai kompozitoriui K. Brundzaitėi. Šia proga Kompozitorių Sąjunga savo Vilniaus namuose velionę pagerbė atsiminimų vakaru, kuriame prisiminimais dalijosi K. Kaveckas, V. Laurušas, V. Montvila, O. Narbutienė bei kiti dalyviai.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS laimėjo Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos premiją už vaikams skirtą K. Kubilinsko "Vėjo bôtagėlį", kurį pastatė rež. S. Nosevičiūtė. Už spektaklius vaikams buvo premijuota 14 dramos ir jaunojo žiurovo teatrų, 8 lėlių teatrai.

PJESIŲ KONKURSAS žmonių kuriamojo darbo tema buvo užbaigtas premijų paskyrimu Vilniuje. Meno reikalų valdybos viršininko R. Jakučionio vadovaujama vertintojų komisija negavo nė vienos pjesės, kuri būtų verta I premijos. Trys II premijos po 700 rb. paskirtos: Leonidui Jacinevičiui už pjesę "N kilometre", Grigorijui Kanovičiui už "Akvariumą" ir Daliai Urnevičiūtei už "Pagone"; trečioji 500 rb. premija — Raimundui Samulevičiui už pjesę "Kaip vėjas launkuose".

JUOZAS KASČIŪNAS, dailininkas karikatūristas, mirė Vilniuje, sulaukęs 67 metų amžiaus. Velionis buvo svėdasiškis, nebaigęs dailės mokslų, bet turėjęs įgimtą karikatūristo talentą. Nepriklausomoje Lietuvoje jo karikatūriniai piešiniai, šaržai, humoristiniai vaizdeliai buvo skelbiami periodikoje, ypač satyros laikraštyje "Kuntaplis". Pokaryje J. Kasčiūnas taip pat bendradarbiavo spaudoje. Jo palikimą sudaro apie 3.000 piešinių, daugiausia kaimo tematika.

VYTAUTĖS ŽILINSKAITĖS satyrą "Skyrybos", išverstą A. Sukovskio, paskelbė latvių satyros ir humoro žurnalas "Dazis".

PIRMAJĄ ASMENINĘ GRAFIKOS DARBŲ parodą Vilniuje, "Jaunimo Gretų" žurnalo redakcijos vestibulyje, surengė dail. Jūratė Stauskaitė-Balčiūnienė. Vilniaus dailės institutą ji yra baigusi 1971 m. ir įsigijusi knygų iliustracijos specialybę. Todel ir parodoje buvo ištisas iliustracijų ciklas pasakų motyvais, papildytas estampais, ofortais, knygženkliais.

RESPUBLIKINIŲ MOKSLO IR TECHNIKOS PREMIJŲ komitetas paskelbė galutinį sąrašą premijuotųjų darbų. Tiksliesiems mokslams atstovauja ciklai: V. Blizniko, "Apibendrintų erdvių geometrija", V. Gaidelio ir E. Montrimo "Elektrografinio atvaizdo susidarymo fizikiniai pagrindai", J. Cipario "Išsūdančiojo išsūdančiojo proceso tyrimai" ir A. Šileikos "Puslaidininkų tyrimas moduliacinės spektroskopijos metodais". Technikos mokslų srityje siūloma premijuoti: J. Baikausko, V. Gedmino, J. Danieliaus, D. J. Zanevičiaus atliktą didelių loginių funkcijų mazgų serijos "Varduva" sukūrimą ir įdiegimą, J. Baltrušaičio, R. Banseviciaus, J. Gecevičiaus, A. Kurtinaičio, K. Ragulskio, P. Varanauskio darbų ciklą "Precizinių magnetinės atminties įtaisų konstrukcijos, dinaminis tyrimų ir taikymo klausimai." Gamtos ir žemės ūkio mokslams atstovauti pasirinktos dvi monografijos: L. Kadžiulio "Daugiamėčių žolių auginimas pašarui" ir J. Lelio "Raudonoji vilkligė". Statyboje ir architektūroje kandidatuoja du darbų ciklai: A. R. Garalevičiaus, K. Ilginio, A. Mackovskio, V. Nočno, I. Veselnickio "Progresyvių stogų tyrimas ir įdiegimas statybose", A. Kudzio "Vamzdinių gelžbetoninių konstrukcijų teorija ir praktika". Ekonomikos ir humanitariniams mokslams atstovauja A. Vanago monografija "Lietuvos TSR hidronimų daryba", L. Šepkaus "Lietuvių literatūros vadovėlio XI klasei" III laida, J. Galvydžio vadovėlis "Žmogaus ir pirmųjų žmonių visuomenės kilmė ir raida".

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS istorijos institutas išleido "Lietuvos TSR archeologijos atlaso" I knygą, paruoštą grupės instituto ar-

cheologų, kuriems vadovavo istorijos mokslų dr. Rimutė Jablonskytė-Rimantienė. Leidinys yra skirtas akmenims ir žalvario amžiaus paminklams bei radiniams. Pirmasis skyrius skaitytojus supažindina su akmenų amžiaus stovyklų tyrinėjimu, pateikia daugiau kaip 800 tokių stovyklų sąrašą. Čia randami duomenys apie tokių istorinių paminklų vietas, kasinėjimų datas, kasinėtojus, kur yra sutelkti jų radiniai. Akmenų stovyklų sąrašą papildo antrasis skyrius, kuriame aprašoma daugiau kaip 2.500 akmeninių kirvių bei kaplių, rastų 1.400 kaimų, miestelių, miestų teritorijose, išsaugotų muzėjuose. Šie radiniai, suskirstyti į grupes pagal formas, parodo, kurios Lietuvos vietovės turėjo daugiausia gyventojų III-I tūkstantmečius prieš Kristų. Trečiasis skyrius apima apie 200 žalvarinių dirbinių iš II-I tūkstantmečio prieš Kristų, surastų 112 vietovių iki 1972 m. Atlasas turi 25 žemėlapius, tekstas yra iliustruotas svarbiausių radinių piešiniais. Juo pradamas Lietuvos archeologinių paminklų ir radinių kartografavimas. Šiuo metu jau redaguojama antroji atlaso knyga, pateiksianti apie 860 geležies amžiaus piliakalnių ir 30 žemės pylimų-įtvirtinimų topografiją. Spaudai ruošiamos dvi sekančios knygos bus skirtos I-XIII š. pilkapynam, senkapiam bei jų būdingiausiems radiniams. Keturiuose atlaso knygose iš viso bus aprašyta apie 2.500 Lietuvos archeologinių paminklų, apie 20.000 archeologinių radinių.

V. Kst.

LENINGRADO FESTIVALYJE "Baltosios naktys-74" dalyvavo choreografinių mokyklų absolventai ir vyresniųjų klasių moksleiviai. Lietuvai atstovavo Vilniaus M. K. Čiurlionio vidurinės meno mokyklos choreografijos skyriaus absolventai E. Limontaitė, P. Skirmantas ir L. Navickytės vadovaujamos VI klasės moksleivės. Jie buvo paruošę choreografinę kompoziciją "Rytas", panaudodami E. Griego muziką ir M. K. Čiurlionio preliudus.

Okupuotos Lietuvos religinis gyvenimas yra labai suvaržytas. Dėl jo laisvės vyksta nuolatinė tyli kova. Iš nepriklausomoje Lietuvoje buvusių keturių kunigų seminarijų palikta tik viena. Jon patekti gali tik labai ribotas kandidatų skaičius. Nuotraukoje, darytoje š.m. pavasarį, matyti kauniškė seminarija su auklėtiniais ir profesoriais, dirbančiais nepaprastai sunkiose sąlygose. Pirmoje eilėje atpažįstami: antras iš kairės kan. R. Stundžia, kan. St. Telksnys, kun. dr. Barauskas, kan. Č. Krivaitis, vysk. R. Krikščiūnas, vysk. J. Labukas, vysk. L. Povilonis, rektorius kun. G. V. Butkus, vicerektorius kun. V. Aliulis ir kiti

MINTYS TAUTOS ŠVENTĖS PROGA

Minint šv. Kazimiero parapijoje Tautos šventę, p. Antanas Vasaitis pasakė labai gražų, jautrų žodį. Štai jo minčių santrauka:

Brazilijoje, kaip ir kituose kraštuose gyvename įsimaišę tarp portugalų, ispanų, anglų, japonų, juodųjų ir kitų. Laikui bėgant čia susidarys nauja tauta, kurios dar nėra.

Kiekviena tauta turi savo charakterį, savas ypatybes. Tam savo charakteriui atžymėti, ir tarpusavio ryšiams sutvirtinti mes turime savo TAUTOS ŠVENTĘ. Tai lyg mūsų tautos vardadienis, tai lyg visų lietuvių, visame pasaulyje esančių šventė.

Jai švęsti paimta ta diena, kuria Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, garsiausias istorinės Lietuvos valdovas pasirinko savo apsisivainikavimui, Lietuvos galybės ir savo garbės viršūnei atžymėti.

Vytautas buvo didelis Šv. Mergelės Marijos gerbėjas ir mylėtojas. Todėl savo garbės dienai pasirinko Marijos gimimo šventę, rugsėjo 8 d.

Deja, priešai sukliudė Vytauto apsisivainikavimą karaliu. Rugsėjo aštuntoji primena ir tautos didybę, ir jos tragiką, ir pagarbą Marijai ir jos viltis.

Kova

Dabar švenčiant savo Tautos dieną, dera pamąstyti apie dabartinius mūsų tautos reikalus. Juos galima išsakyti vienu vieninteliu žodžiu — **kova**. Nepertraukiama nepailstanti kova už tautos laisvę, už jos gyvybę. Kiekvienas gyvas organizmas nori išlikti gyvas ir išlaikyti savo giminę. Tauta yra gyvas kolektyvinis organizmas ir ji nori išlikti gyva.

Tautos dvasia

Yra tautoje jėga, kuri traukia jos narius viena prie kito, kuri padeda vienas kitą pažinti ir suartėti esant svetur. Toji tautos dvasia žadina savo tautos narius vienas kitą suprasti, atjausti, vienas kitam padėti o reikalu esant ir kovoti. Prisiminkim Simą Kudirką. Ar daug kas mūsų pažinom jį asmeniškai? O viso pasaulio lietuviai jį suprato atjautė ir stojo už jį. Tai tautos dvasia.

Sunki dalia

Apvaizda lėmė lietuvių tautai sunkią dalį, bet davė jai didžią, galingą dvasią. Ji mus veda. Gal ir daugiau negu ketvirtadalis tautos esame išblaškę po visą pasaulį. Kai atsiduri svetur, veidas nušvinta sutikus lietuvių. Tautos dvasia veda mus draugėn.

Sukūrėm aibę organizacijų, Mūsų kolonijos pasidarė lyg tautos mažos sodybėlės, lyg tautos medžio gyvos šakelės. Dvasios ryšiai jungia mus su tautos kamieniu ten ant Nemuno krantų. Ir gerai, kad išmėtyti, kad gyvename daugelyje kraštų — galime šaukti daugeliu balsų. Tai turbūt tautos nelaimėje mums palanki Aukščiausiojo valia.

Mūsų tautos gyvenimo kelias — šimtmečių kovos kelias. Kaimynai iš rytų ir pietų dešimtis kartų už mus skaitlingesni ir turtingesni. Tik milžiniško dvasios stiprumo tauta išlaikė 120 metų tais laikais negirdėtą rusų priespaudą, žiaurumus ir fizinius mūsų naikinimus.

Nyktukai ir milžinai

Lietuvos laisvės kovos su rusais lenkais, ir bermontininkais sau pašių istorijoje neturi. Tai nyktuko kova su milžiniais. Atgal žiūrėnt, lyg stebulio galia, atrodo, tapome laisvi.

Paskui 22 metai laisvės atnešė tautai dar daugiau jėgų. Gyvenimui atėjo laisvėje augusi ir subrendusi stiprios dvasios karta. Tauta nesubliuško, kai ją užgulė sunkiausia nedalia, kai užsiriti raudonųjų rusų lava.

Didžiausia auka

Tauta kenčia. Jau trisdešimt penki metai eina, kai 100 milijonų rusų čiulpia lietuvių kraują. Divizijos rusų košė Lietuvos miškus medžiodami partizanus. Tūkstančiai geriausių tautos sūnų padėjo savo galvas už Lietuvos laisvę. Tai didžiausia auka, ką tautai žmogus gali duoti. Daug kas pasako, kad tai buvo beprasmiška, savižudiška kova. Netiesa. Tai trumpareguolė. Liaudis kurs legendas apie didvyrius partizanus, pasakos vaikams ir vaikų vaikams. Iš kiekvieno partizano kraujo lašo kils naujas milžinas kovai už lietuviybę.

Nauji milžinai

Ir jau ateina jie. Štai Romas Kalanta — jaunuolis iškilo iš partizanų dvasios.

Jo atvaizdą gėdulo rémuose išvežiojo pasaulio laikraščiai po visus kraštus didžiausiai rusų gėdai ir pykčiui. Iškilis jų ir daugiau. Dar ne galas kovos, dar laisvės valanda neatėjo. Bet ji ateis, nors gal būt ir negreitai, tik neturime nuleisti rankų. Vieni kovos prieš rusus nelaimėsime. Turime turėti draugų, turime palaikyti Lietuvos klausimą gyvą pasaulio mintyje.

Kris raudonieji carai

Kai knygnešiai gabeno iš Tilžės lietuviškas knygas, o rusų žandarai juos kišo į kalėjimus, trėmė Sibiran — caro galybė rodėsi nesugriaunama. Pasaulyje Lietuva jau buvo užmiršta. Maža kas iš pačių lietuvių drįso tikėti į laisvę. Tačiau tautos dvasia buvo gyva, pasišventėliai dirbo. Ir išmušė valanda, subiro caro sostas, iš kovų iškilo laisva Lietuva. Subliušk ir raudonųjų carų galybė, nors jie yra žiauresni ir suktesni už anuos imperatorius. Jie nori sunaikinti tautą pačių lietuvių rankomis ar vi-liodami utopinę komunizmo idėją, ar grąšindami terorą.

Kam išsikome?

PABALTIJO VALSTYBES UŽSTOJA AUSTRALIJOS OPOZICIJA

Protestas prieš niekšišką sandėrį

Melbournas. — Australijos vyriausybės pripažinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos Sovietų Sąjungos dalimi iššaukė labai didelį pasipiktinimą ne tik pabaltiečių ir kitų tautinių mažumų tarpe, bet ir Australijos federalinėje opozicijoje.

Pripažinimo veiksmas įvykęs žymiai anksčiau ir jis buvęs keltą savaičių nuslėptas. Australai apie jį sužinojo tik iš pranešimų iš Maskvos.

Nemalonūs klausimai ministeriui pirmininkui

Federalinės opozicijos lyderis Mr. Bill Snedden pareiškė, kad Australijos žmonės turėjo būti tuojau painformuoti, ar tas sprendimas padarytas sovietams reikalaujant ir kiek jis Australiją įpajinioja į kinų — sovietų nesutarimus. Tas pats Snedden pranešė, kad jis pasiuntė Australijos ministeriui pirmininkui Whitlamui telegramą Pabaltijo valstybių sovietams pripažinimo reikalu, kuriuo jis klausia: "Kada buvo padarytas sprendimas? Kas tą sprendimą padarė? Ar tą sprendimą ministrų kabinetas patvirtino? Kada Australijos ambasadorius Maskvoje buvo painformuotas? Kada sovietų valdžia buvo painformuota? Kodėl Australijos žmonės ir Australijos parlamentas nebuvo painformuoti apie šį užsienio politikos pakeitimą? Ar da-

Mes išsikome gyvi tam, kad uduodytume laisvajam pasauliui, kokia skriauda daroma lietuvių tautai, kiek meluoja rusas visam pasauliui, sakydamas, kad lietuviai, latviai, estai savo noru įsivedė komunistinį režimą, kad patys prašėsi priimami į rusišką sovietų valstybę. Mes turime skelbti, kad tai netiesa; kad ten nėra nė laisvės, nė demokratijos, nė pagarbos žmogui; kad ten tautinė mintis varžoma, o tikėjimas brutaliai persekiojamas. Nė vienas negalime likti kurčias nebylys tautos dvasios šauksmui. Susitinkame čia su darbininkais, prekybininkais, mokytojais, pramonininkais, profesoriais, valstybės vyrais. Turėkime drąsos papasakoti jiems, koks mūsų tautos likimas. Būkime savo tautos ambasadoriais kiekviename krašte kur gyvename. Darykime savo tautai draugų, kad kur mes per maži, kur mes neprieiname jie už mus pakalbėtų, mus parremtų. Tai mums likimo duotą didelę garbę.

bar Australijos valdžios požiūriu lietuvių, latvių ir estų tautybių žmonės, gyveną Australijoje, laikomi be pilietybės? Kada Latvijos konsulas Melbourne buvo painformuotas apie šį užsienio politikos pasikeitimą? Ar jis daugiau nebeturi diplomatinio statuso?"

Opozicijos vadas atskirame pareiškimė sako, kad visi Australijos žmonės laukia atsakymo į šiuos klausimus.

Australijos vyriausybė nutolo nuo laisvės principų

B. Sneddeno pareiškimė toliau sakoma, kad šis "vyriausybės veiksmas atstovauja tolimesniam darbiečių vyriausybės nutolimui nuo pagrindinio išsirikavi-mo iš Vakarų demokratijų ir priartėjimui prie kitų. Visi šie veiksmai jokiu būdu nepatarnaus Australijos saugumui.

Ypatingai pabaltiečių reikalui jiems palankia prasme yra labai palanki Australijos liberalų partija. Šiuo reikalu ši partija išleido tokį pareiškimą: "Mes baurimės Federalinės valdžios pripažintu Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimu į Sovietų Sąjungą. Mūsų taryba stipriai remia Baltijos valstybes jų kovoje atgauti laisvę. Mūsų taryba remia visus, siekiančius panaikinti Pabaltijo valstybių pripažinimą sovietams.

Tiesus vyskupo žodis

Vyskupas smarkiai baro vyriausybę dėl baltų, — praneša katalikų savaitraštis "The Advocate" Melbourne rugpjūčio 8 laidoje. — Ballarato vysk. Ronald Mulkears — Australijos katalikų Teisingumo ir taikos tautinės komisijos pirmininkas, pasiuntė ministeriui pirm. Whitlamui pareiškimą, smarkiai kritikuodamas dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos pripažinimo sovietams ir šaukdamas Federalinę vyriausybę protestuoti dėl religinių ir politinių teisių atėmimo Baltijos valstybių piliečiams. Vyskupas plačiai pareiškimė mini religijos persekiojimus Lietuvoje.

Didžioji Australijos spaudos dalis ir radijas yra labai palankūs pabaltiečiams. Pripažinimo reikalu laikraščiai paskelbė eilę straipsnių ir kritikavo savo vyriausybę. Šiuo reikalu labai aktyvūs ir patys pabaltiečiai, ypač latviai. Apie tai rytoj. (bk)

SVEIKATA

ANKSTYVESNI CUKRINĖS LIGOS SIMPTOMAI

Minnesota valstijos Medicinos draugija įspėja, jog cukrinė liga (diabetes) gali užklupti ne tik tuos, kurie nutukę ir vyresni negu 40 metų amžiaus, bet taip pat kūdikius ir senyvus žmones.

Yra apskaičiuota, jog vienas iš 50 amerikiečių yra paliestas cukrinės ligos, nors kai kuriuose nepažįstamose jokių ypatingų tos ligos simptomų, požymių.

Tačiau tam tikri ženklai gali būti įspėjimas kaip antai:

Padidėjęs troškulys, nuolatinis alkis, dažnas šlapinimasis, svorio netekimas, smarkus niežėjimas, greitas nuovargis, pasikeitimas regėjime, lėtas žaizdų ir įsibrėžimų sugijimas.

Pradžioje cukrinė liga yra lengvai pašalinama, todėl kiekvienas laikas nuo laiko privalėtų patikrinti savo padėtį pas gydytoją.

POILSIS APSAUGO NUO ANKSTYVOS SENATVĖS

Mūsų tarpe yra žmonių, kurie daug ilsisi, bet mažai dirba, tačiau esama nemažai ir tokių, kurie persidirba, neturėdami progų tinkamai pailsėti.

Nuovargį fiziologai apibrėžia kaip nemalonią savijautą po ilgo ar sunkaus darbo be poilsio.

Kai mūsų organizmas jau nebespėja pagaminti reikalingos darbo metu energijos ir kai kraujas nebeįstengia pašalinti iš muskulų ir nervų lastelėse atsirandančių nuodingų medžiagų, tuomet mes pradėdam justis apsilpimą.

Poilsis ir miegas suteikia galiomybių pašalinti visas tas nuodingas medžiagas, vadinamas „toksinėmis“.

Dažnai nuvargstantis žmogus greičiau susijaudina ir supyksta.

Kartais pajunta galvos skaudėjimą, nemigą; jo skilvis neveikia kaip reikiant, sušlubuoja širdis.

Visa tai susilpnina organizmą ir paskatina senatvės reiškinius.

Bandymai pašalinti nuovargį vaistų pagalba nesuteikia pageidaujamų rezultatų.

Geriausios priemonės šioje srityje yra snustelėjimas, kad ir popietį, pakeitimas darbo, o paskui — reguliarus miegas.

Protiniai darbininkai privalo laikis nuo laiko pasimankštinti arba bent pasivaikščioti. Sekmadiebiais poilsis turi būti pilnas, užmirštant kasdieninius darbus bei visas gyvenimo problemas.

Verta prisiminti ir štai ką: moderninis skubus gyvenimas, nuolatiniai rūpesčiai ir trūkumas tinkamo poilsio, arba kaip sakoma —

„relaxamento“ įvaro gan įvairias skilvio ligas, nekaltant jau apie bendrą organizmo apsilpimą, tai veikia į mūsų širdį.

Netinkamas maitinimasis taipgi paskatina nuovargį.

Garsioje Mayo klinikoje kelias jaunų slaugių sutiko dalyvauti tokiame bandyme; jos nustojo valgyti daržovių ir tam tikrų produktų, kuriose yra daugiau proteinų, kaip tai pieno, sviesto, sūrio, kiaušinių, mėsos.

Tuo būdu joms nieko kito neliuko kaip pasitenkinti virtomis daržovėmis, miltiniais patiekalais, balta duona, cukru ir saldumynais.

Po trumpo laiko tos merginos, kurios anksčiau buvo pilnos energijos ir mandagios pasidarė nervuotos, dažnai susipykdavo su kitomis slaugėmis, nursėmis ir tarpusavy.

Kas ypatingiausia, tai jos labai greitai pavargdavo ir nuolat jautėsi alkanos.

Ir kuo daugiau valgė maisto su mažu kiekiu vitaminų ir proteinų, tuo daugiau jautėsi nuvargusios ir nervuotos.

Iš to išeina, jog mūsų nuotaikos ir savijauta daug priklauso ir nuo to, ką mes valgome.

Čia tai ypatingos reikšmės turi vitaminas B, kurio esą gyvulių mėsoje, daržovėse ir vaisiuose.

VAISTAI NAMUOSE TURI BŪTI DAŽNAI KEIČIAMAI

Jodo skiedinys turi savyje ir alkoholio dalį.

Jei jodo buteliukas būna neuždarytas, alkoholis išgaruoja, o jodo skiedinys, kai jame nėra pakankamai alkoholio, gali gana stipriai nudeginti žaizdą.

Šviežias aspirinas yra labai naudingas vaistas.

Tačiau ilgiau laikomas aspirinas neretai suskyla į dviejų rūšių rūgštis, kuris gali būti sveikatai pavojingas.

Niekad nepirkite iš karto per daug aspirino ir nedarykite to vaisto atsargų.

Kokios ypatybės daugiausia reikalingos moteriškai?

Yra sakoma, jog mūsų veide, kaip kokiame veidrodyje atspindi mūsų siela.

Moderniška psichologija, kaip tik ir bando nustatyti tąjį ryšį kuris pasireiškia tarp mūsų vidujinių nuotaikų ir išorinių reiškinių judėjimuose, veido išraiškoje ir jausmuose.

Psichologai tvirtina, jog žmogus būtų kur kas gražesnis, jei jis atsikratytų kai kurių savo būdo netobulumų.

Pasak jų, veido grožis priklauso ne vien nuo kosmetikų, bet ir žymioje dalyje nuo to, ką mes jaučiam ar galvojame.

Supykusių, nervingų moteriškių veidas susiraukšlėja, o akys įsi-tempia ir paraudonuoja.

Pasididžiavimas sukelia veido paviršiuje keistą tuštumo išraišką, ypatingai šypsenoje; pavydas atmuša kartumą ir panieką, kuriuos nesunku atspėti.

Žinoma, yra gerų diplomačių, kurios gudriai moka paslėpti savo vidujinius jausmus. Bet ar ilgam?

Vienas kitas žodis, žvilgsnis, mestas į bet kurį asmenį greitai išduoda visą paslaptį apie tai, ką jaučiame ir galvojame.

Žinomas prancūzų psichologas dr. Pierre Rovesie pareiškė štai ką: „Jeigu norime atrodyti gražiai ir harmoningai, reikalinga išvystyti grožį ir harmoniją viduje.“

Nežiūrint kokio amžiaus bebūtų moteriškė, mandagumas ir nuoširdumas jai visad yra reikalingas.

NERVINGUMAS GERO NETEIKIA

Nervingumas, bloga nuotaika ir piktumas suteikia nesmagumų ne tik kitiems šeimos nariams, bet neigiamai atsiliepia ir į mus pačius.

Todėl nuo to visko reikia krautyti ir būti kiek galima dažniau švelnesniam ir linksmesniam.

Kaip to visko atsiekti?

1. Visad reikia kuo nors užsimti.

Dirbantis žmogus neturi laiko galvoti apie kasdieninius rūpesčius arba patirtus nesmagumus.

2. Skatinti savo širdyje grožio ir nuoširdumo jausmą žmonėms. Neieškokite kituose vien tik blogybių.

Neapykanta įleidusi šaknis į mūsų širdį tampa dideliu blogiu.

3. Atsiminkime, jog mūsų tarpe nėra idealaus vyro, žmonos, draugo, kaimyno ir bičiulio.

Kiekvienas mūsų turime tam tikrų ydų arba trūkumų.

Todėl pirma negu šokus peikti ar kritikuoti kitus, pabandykime patys save patobulinti.

4. Venkime pavydo. Yra žmonių, kurios dėl menkniekio sukelia scenas netgi pašalinių žmonių akivaizdoj, vien dėl to, kad jis vėliau grįžo namo su kita moterimi arba ją pagyrė.

5. Pavydas nėra meilės išdava, bet tikra psichinė liga.

TVIRTINAMA JOG DANTYS MAŽIAU GENDA VASARĄ

Dėl ne visai išaiškintų priežasčių, vasaros laikotarpyje dantys parodo daugiau atsparumo gedi-mui, negu žiemos metu.

Dentistai spėja, jog čia veikia ne vien temperatūra, bet ir dieta.

Vasarą mes suvartojame didesnį kiekį calcio ir fosforo, o taip pat vitamino D. kurį ta viską

mums suteikia. Pienas sustiprina dantis ir kaulus.

Gi sūris, daržovės, kiaušiniai ir saulės spinduliai viską sustiprina.

MOTERYS ŠI TĄ IŠ KITŲ PASISAVINO

Jeigu daugeliui vyrų nevisai patinka kai kurios moterų mados, arba pasipuošimai, tai tegul jie neužmiršta, jog visa tai yra pačių vyrų išgalvoti dalykai.

Aukštos kulnys? Juk tai išradimas Prancūzijos karaliaus Liudviko 16-to, kuris būdamas mažo ūgio, norėjo atrodyti aukštesniu ir viršyti savo žmonelę.

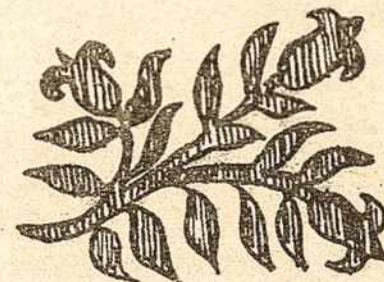
Plaukų taisymas ir iškraipymai? Tą jau praktikavo vyrai senovės laikų Romoje.

Tų laikų vyrai užsidėdavo ir perukus su gražiais susukimais plaukų.

Vyrai pirmieji pradėjo dažyti veidus, vartoti pudrą, vilkėti gorsetus, šlakštytis perfumais ir pan.

Vadinas, moterys pasekė tik vyrų pėdomis.

Vyrai pirmieji griebėsi rūkyti, vairuoti automobilį gerti degtinę o moterys tų gudrybių išmoko iš vyrų.

ŠVENTI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS

„Meilė nepasiduoda piktybei, viską pakelia, visame ištveria. (1 Kor. 13-5-7).“

Sibiro maldaknygės dvasioje, jeigu trūksta kulto priemonių, Dievą myli žmonės visvien jų išranda, tarsi iš nieko pagamina. Taip Lietuvos tikintieji, persekiojami už savo tikėjimą, irgi nenuleidžia rankų: parūpina tiek bažnyčioms, tiek privačiam pamaldumui būtinus, reikmenis su koku sugebėjimu.

Šiom dienom, Lietuvon nukeliavusių kaimynų pagalba, kun. S. Šileika gavo iš savo sesers du puikius spalvotais siūlais išsiuvinėtus paveikslus: vieną su Aušros Vartų Marija, kitą, vaizduojantį jo sekančiais metais švęsimą 25 metų kunigystės sukaktį.

Įdomu kaip tautiečiai išado ar išaudžia net didžiulių paveikslų bažnyčioms, procesinių vėliavų, liturginių rūbų, gintaro dirbinių ir pan. Kaip laisvės laikais koplyčios, kryžiai ir smutkeliai stebino pasaulį, taip dabar devocionalų gamyba duoda katalikijai drąsos, sumanumo ir nepalaužiamos ištvermės pavyzdį.

K. S

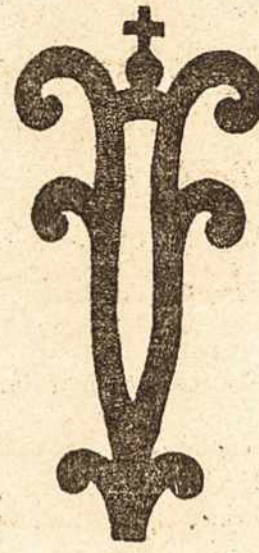
III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

JK VALDYBOS POSEDIS

Rugpjūčio 23 dieną Halinos Mošinskienės bute, įvyko pirmas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso komiteto Brazilijoje valdybos posėdis.

Dalyvavo Arūnas Steponaitis, Gražvydas Bačelis, Algirdas Idika, Halina Mošinskienė ir Spaudos bei informacijos komisijos narys Stasys Vancevičius. Posėdžiui pirmininkavo A. Steponaitis.

Pirmoje eilėje buvo aptarti finansiniai Kongreso ruošos reikalai ir apsvaistyta pagrindinė pajamų

ir išlaidų numatoma samata.

Pagrindinėje samatoje numatytos tokios išlaidos:

1. Brazilijos jaunimo kelionė iš São Paulo į Buenos Aires apie 70 asmenų autobusais.....Cr\$. 20.000,00
2. Visų atstovų (apie 150 asmenų) kelionė iš Montevideo į São Paulo autobusais.....Cr\$. 30.000,00
3. Kelionė iš S.Paulo į studijų dienas.....Cr\$. 3.500,00

4. Studijų savaitės išlaidos 150 asmenų.....Cr\$. 37.500,00
5. Kitos studijų savaitės išlaidos.....Cr\$. 2.000,00
6. Leidiniai ir programos.....Cr\$. 5.000,00
7. Parodos.....Cr\$. 5.000,00
8. Informacija, spauda, prapaganda.....Cr\$. 2.000,00
9. Paštas, telefonas, telegramos, kelionės.....Cr\$. 5.000,00
10. Renginiai, kaip N. Metų sutikimas, šokių šventė, koncertai, pietūs ir kt.....Cr\$. 30.000,00
11. Ekskursijos.....Cr\$. 10.000,00
12. Kitos išlaidos.....Cr\$. 10.000,00

Iš Viso.....Cr\$160.000,00

Numatomos pajamos:

1. Kermošiai rengiami 1974 ir 1975 metais.....Cr\$. 30.000,00
2. Ženkliukų ir įvairių suvenyrų pardavimas.....Cr\$. 10.000,00
3. Leidinių ir programų skelbimai.....Cr\$. 5.000,00
4. Organizacijų įnašai.....Cr\$. 10.000,00
5. Parengimais prieš Kongresą.....Cr\$. 20.000,00
6. Kongreso parengimų pelnas.....Cr\$. 5.000,00
7. Remėjai ir įvairios aukos.....Cr\$. 10.000,00
8. Jaunimo įnašai kelionės išlaidoms.....Cr\$. 20.000,00
9. Įvairūs renginiai.....Cr\$. 30.000,00
10. Ekskursijos.....Cr\$. 10.000,00
11. Kitos pajamos.....Cr\$. 10.000,00

Iš viso.....Cr\$160.000,00

Samata nutarta perduoti sudaromai Finansų Komisijai, kurią organizuoja Jonas Valavičius.

Stasys Vancevičius.

DA COMISSÃO DA SEMANA DOS ESTUDOS

Realizou-se no dia 25/8/74, na casa da Juventude, Vila Zelina, a reunião da comissão supra.

Temos a informar:

Esquema da Comissão.

1. COMISSÃO GERAL da semana dos estudos, com seus elementos.
2. COMISSÃO TÉCNICA: Esta sub-comissão tem por finalidade:
  1. Local Itaiaci - Vila Kostka - Indaiatuba.

2. Inscrever os representantes (mais ou menos 150).

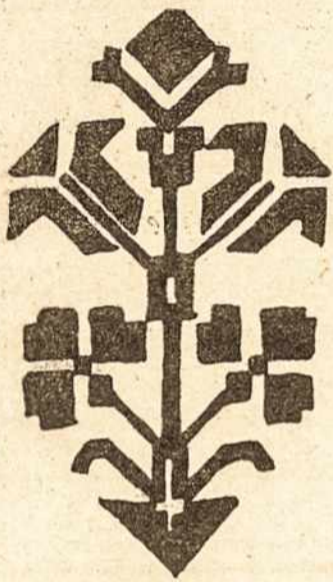
3. COMISSÃO ACADÊMICA: Esta sub-comissão tem por finalidade:

1. Estabelecer a relação final dos temas.
2. Idealizar a preparação da relação final.
3. Preparar a bibliografia dos temas a serem debatidos.

COMISSÃO DE PROGRAMAS NOTURNOS

4. Esta sub-comissão tem por finalidade:

(continua p. 6)

„MŪSŲ LIETUVOS“ SKAITYTOJŲ ANKETA

PAAIŠKINIMAS: Redakcija ir leidėjai kviečia skaitytojus pasisakyti laikraščio turinio, išvaizdos ir kitais klausimais. Prie kiekvieno klausimo padėti langeliai, kuriuose Jūsų atsakymą pažymite ženklu „X“.

LAIKRAŠTIS BENDRAI	SKAITO		PATINKA		REIKĖTŲ	
	taip	ne	taip	ne	daugiau	mažiau
Bendra išvaizda						
Raidžių dydis	X					
Puslapių skaičius	X					
Prenumeratos kaina	X					
Pristatymas paštu	X					
Skaitančių šeimoje	_____					
PIRMASIS PUSLAPIS						
Pasaulio žinių santrauka						
Brazilijos žinios						
ANTRASIS PUSLAPIS						
Žinios iš Lietuvos						
Lietuviai pasaulyje						
TREČIASIS PUSLAPIS						
Vedamieji						
P. Pakalnio straipsniai						
Tiesa ir gyvenimas						

Jeigu šeimoje yra daugiau skaitytojų, langeliuose už kiekvieną pažymėti „X“. Siųsti paštu ML adresu arba paduoti asmeniškai.

KETVIRTAS PUSLAPIS	SKAITO		PATINKA		REIKĖTŲ	
	taip	ne	taip	ne	daugiau	mažiau
Moters pasaulis						
PENKTAS IR ŠEŠTAS						
Jaunimo kongreso žinios						
Kryžiažodžiai						
Piešiniai						
Uždaviniai, galvosūkliai						
Juokai						
Irutė ir Kęstutis						
Vaikų rašinėliai						
Rašiniai portugališkai						
SEPTINTAS IR AŠTUNTAS						
Knygos atkarpa-ištrauka						
Knygų aprašymai						
Vertimai iš kitų kalbų						
Poezija, eilėraščiai						
Meno kūrinių atvaizdai						
Mokslinės žinios						
Kultūrininkų sukaktys						

JAUNIMO

KONGRESAS

(continuação)

1. Apresentar os folclores típicos dos Países, sendo que o Brasil já está se preparando para a tal finalidade.
5. COMISSÃO DOS REPRESENTANTES
Esta sub-comissão tem por finalidade:
1. Preparar os representantes para os debates da semana de estudos. (01 a 06 de Janeiro de 1976)
2. CONVITE: Esta sub-comissão convida a todos os jovens para se candidatarem para futuros representantes,

de acordo com os estudos abaixo estabelecidos:

ESTATUTOS

1. Caberá a esta comissão ajudar na escolha dos representantes do Brasil.
2. A ela caberá a preparação dos mesmos.
3. A idade mínima para os candidatos a representantes deverá ser de 18 anos completos até o início do congresso.
4. Deverão estes candidatos falar, escrever e ler o lituano.
5. Esta sub-comissão terá por finalidade, entregar os candidatos, no que se refere o item 4, com aulas e palestras lituanas.

6. O número de candidatos é ilimitado, sendo que após as avaliações dos mesmos, entrarão em vigor o item 1.

Os interessados deverão preencher a ficha abaixo, e enviá-la PESSOALMENTE à Casa da Juventude de Vila Zelina (Ramové), aos domingos entre 15 e 18 horas, para a comissão.

Serão aceitas as inscrições até o dia 29/9/74, sendo que a partir da primeira semana após esta data, iniciarão as atividades.

FICHA DE INSCRIÇÃO

À Comissão da Semana de Estudos:
Desejo candidatar-me à representante.
Nome - _____ nº _____
Endereço _____

C. Postal - _____
Cidade - _____
Data de Nascimento - _____
Natural de - _____
Cidade - _____
Estado - _____
Filiação - Pai - _____
Mãe - _____
Escolaridade Atual - _____
Profissão - _____
As fichas acham-se na Bústiné do Congresso.

Assinatura

Atenciosamente

„Comissão da Semana de Estudos”

IRUTĖ ir KĖSTUTIS

D. BASTYS

MŪSU LIETUVA

REIKĖTŲ daugiausia			
PATINKA taip ne			
SKAITO taip ne			

DEVINTAS PUSLAPIS

Sveikatos skyrius

DEŠIMTAS PUSLAPIS

Vietinės žinios

Parapijų pranešimai

Žinios iš kitų miestų

KITI KLAUSIMAI (atsakoma raštu)

Kokie straipsniai šiais metais buvo įdomiausi?

Kokią laikraščio dalį skaitote visų pirma?

Kokia laikraščio dalis jums įdomiausia?

Ar turite pažįstamų ar giminių, kurie galėtų užsisakyti „Mūsų Lietuvą“?

ADRESAI:

Ar pažįstate asmenį, kuris galėtų ir norėtų ML-oje bendradarbiauti?

Ar renkate „Mūsų Lietuvos“ komplektą? Taip Ne

Ko pasigendate laikraštyje?

KITI SIŪLYMAI, SUMANYMAI, PAGEIDAVIMAI

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

VILNIUS ISTORIJOS BĖGYJE

(iš praeito numerio)

Nuo Vytauto Didžiojo valdymo pradžios joks priešas nėra siekęs Vilniaus miesto vartų ligi XVII amžiaus vidurio. Vilnius buvo atviras miestas, kaip reta kuri sostinė kituose kraštuose, neginama mūro sienų. Tartum kokiu skėčiu Vilnių gaubė politinė Lietuvos galybė; jam nereikėjo nei akmeninių uztvarų, nei aklinai užsklęstų vartų. Tvirtovinės apsaugos prireikė didžiajam kunigaikščiui Aleksandrui, pajutus baikščios stimos drebulį, kai totorių grėsmė nusidriekė iki Vilniaus žemės. Tada miestas 1503-22 apjuostas aukšta siena su keliais bokštais ir vartais, iš kurių tėra likusi mūsų dienomis vienintelė relikvija — Aušros Vartai, anksčiau vadinti Aštraisiais, nes kaip koks iešmas buvo išsikišę ant pavojingo kelio į ry-

ištiko Vilnių pirmoji didelė tragedija, neskaitant anksčiau pasitaikiusių gaisrų.

Vilnių 1655 rugpiūčio 8 užėmė Maskvos kariuomenė su kazokų daliniais. Po dviejų dienų atvyko ir caras Aleksiejus, bet jam nebuvo kur mieste sustoti: Vilnius buvo baisiai apiplėštas ir apgriautas. Kas dar liko neišgrobta ir nesudaužyta, supleškėjo gaisre, siautėjusiam 17 dienų. Po to didelio siaubo, amžininkų liudijimu, "Vilniuje nebuvo galima rasti Vilniaus". Tuo tarpu Maskvos prekyvietės buvo užverstos gausa brangenybių ir prekių, atgabentų iš Vilniaus. Caro įsakymu Maskvon buvo išvežami didikų rūmų baldai, židinių ir krosnių kokliai, marmurinės palangės ir net grindų parke-
tas. Rusų įgula ilgiausiai išsilaikė Aukštojoje pilyje; ji buvo apsupta ir paimta tik po šešerių okupacijos metų (1661) įgulos vadas Myšekis, nepajėgdamas toliau gintis, ruošėsi susprogdinti pilį su visa įgula, bet savo karių buvo surištas ir išduotas. Jo galva nusirito rotušės aikštė-

tus. Pavojus tačiau atėjo tikrai po pusantro šimto metų, kai šalimai Lietuvos išaugo kita politinė galybė, pakilusi iš niūrių Kremliaus rūmų. Jos stabdyti buvo aptingusi karinė Lietuvos ranka, nustoji si švytruoti kalavijū, kai diduomenė, besigardžiuodama savo auksine laisve, telaike jį apdaro prieđu. Tada tai

je po kirviu savo tarno Antoškos... Miesto išvadavimui atminti hetmanas Pacas pastatydino garsiąją vidaus puošnumu Šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Vilniaus katedroje rasta tikrai altorių ir antkapių skeveldros. Vytauto Didžiojo palaikai buvo dingę, it koks ženklas praeinančios politinės Lietuvos stiprybės.

Kultūrinis miesto gyvenimas sekė —
(tąsa 8 psl.)

SPARNŲ FRAGMENTAS

*Trenktas nostalgijos žaibo,
Miršta didmiesčio skynime,
Atogražų būgnams
Dundant —*

*Jo nutrūkus daina
Virpa
Grindinio akmenų —
Prie pabertų
Nuogandos trupinių — —*

*Jis grįžo
Atgal namo —
Į drumstą dykumų smėlį —
Juodose plunksnose
Blizga nakties tyla — —*

*Nuodėguliu smilksta
Polėkiui išplėsti sparnai: —
Juos dar vidurdienį
Kilojo padangėmis
Atvėsęs
Laisvės vėjas - - -*

BALYS AUGINAS

ŠAUKLYS

*Juodo patkščio daina —
Kaip vaivorykštė:
Kraujo ir nevilties lašai —
Nuo jų dreba
Dangoraižiai,
Mediniai narvai —*

*Tai jo sudraskytas
Lizdas
Gatvių grandinėse,
Baltųjų platanų
Šešėlyje — —*

*Jo spiegiantis šauksmas
Rūksta
Ugnim ir dūmais —
Ankstybą pavasarį
Nuo medžių dyla žiedai,
Ir pumpurai pritvinksta
Saulėtekiu
Šaltą žiemos sekmačiams —*

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

UOGAVIMAS

Kartą paprašė mane Froska, kad sukirpčiau jai iš maišų svarką ir kelnes. Ji pasisiuvo ir atrodė neblogai. Ta mergaitė papasakojo kitoms kaimo moterims, kad aš gerai sukirpti drabužius. Taip ir pasklido tas gandas po kaimą. Kartais užeidavo kaimietės ir paprašydavo ką nors joms sukirpti. Už darbą atnešdavo reikutę duonos ar pieno. Taip kaime likusi ir prasimaitindavau kokią dieną.

Vakare atbėga pas mane ta pati Froska ir kalbina rytoj, labai anksti, eiti į pelkes uogauti. Dabar jau paskutinės dienos prieš žiemą ir geriausias laikas spalgenauti. Būtinai reikia žiemai apsirūpinti spanguolėmis. Jos ne tik skanus maistas, bet kartu ir vaistas nuo cingos, nes daug turi vitamino C.

Pelkės, kuriose auga spanguolės, tvylo už penkiolikos kilometrų nuo Suchoje kaimo. Nuo mūsų kaimo bus dvidešimt penki kilometrai. Tai jau geras kelio galiokas, bet pagal sibiriečius, tai netoli. Net septyniasdešimt kilometrų jie visada sako „blizenko“ — arti.

Kaime nėra jokio privarčių susisiekimo priemonių. Žmonės arklių neturi, o bendruomeninių kolchozas neduoda, nors, sa-
(tąsa 8 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(iš 7 psl.)

koma, kad viskas mūsų. Žmonės visur vaikšto pėsti ir dėl to nedejuoja, nes jau su tokia tvarka yra susigyvenę ir nieko geresnio nesitiki.

Pasiteiravau, kas reikia pasiimti einant uogynuosna. Man pasakė, kad pirmiausia reikia prisitaisyti ant pečių maišą uogoms parsinešti. Šeiminkė pažadėjo paskolinti mažytę „plyčą“ — tai skardinis šiupeliukas. Grėbtukas nebūtinai, nes jo vieton galima pasiimti mažą lentutę ir su ja grėbti uogas į plyčią.

Eina ir daugiau moterų uogauti. Su jomis Froska susitarė ir eisime visos būriu, tai bus drasiau ir mažesnis pavojus pelkėse pasiklysti. Išeisime labai anksti, nes tolimes kelias ir turime pabėgti nuo brigadininkų ir jų padėjėjų, kad nepamatytų.

Visam uogautojų būriui vadovauja Ivanovna, kuri gerai pažįsta pelkes. Įspėjama, kad reikia laikytis visoms krūvoje ir neatsiskirti. Sakoma, kad prieš keleris metus iš šio kaimo Varka atsiskyrė, praklydo ir dingo. Suchoje kaimo du paaugliai, berniukas ir mergaitė, nuėjo į tas pačias pelkes uogauti ir nebegrižo. Ieškojo jų žmonės ir akies ryšyje perkosė balas, bet vaikų nesurado. Greičiausia, jie pateko į nestiprius liūnus ir paskendo jų akivarose.

Pripasakojo man visokių nuotykių, kad net baisu eiti. Bet spanguolėmis reikia apsirūpinti. Šios progos negaliu praleisti. Froska mane nuramina ir primena, kad kartu eina Ivanovna. Ji yra Suchoje kaime augusi ir gerai žino visus liūnynų takelius ir perėjas. Kitos senesnės moterys irgi gerai žino pavojingesnes, linguojančias vietas ir atviras pelkynų akis.

Pasikalbėjusi mano vargu draugė išbėga mano pasiruošti kelionei ir anksčiau atsigulti. Sakėsi, kad motina ir pirtį iškūrenusi. Ir ji nenori po kaimą švaistytis, nes iš darbo taip pat pabėgo.

Likusi pradėjau rengtis uogynan. Šeiminkė davė plyčią, o grėbtuką pati susiradau. Ištuštinau maišą. Dar turėjau iš Lietuvos virvę, kuria J. Vanagickas, mane suimant, surišo mano bagažą ir tuo man paskutinį kartą pasitarnavo. Dabar iš to maišo pasidariau kuprinę.

Atsikėliau labai anksti, dar prieš keturias. Tuojau atsirado Froska, ir pasileidome į kelionę. Visos uogautojos buvo labai susirūpinusios, kad mūsų žygio nesužinotų pirminkas. Jei sužinos, gali nurašyti kelius darbdienuis arba nebeduoti karvytei pašaro. Gali dar ir kitaip nubausti. Jei kelionė paaiškės po ilgesnio laiko, pyktis bus praėjęs ir nebus. Dabar pagavęs tikrai nepasigailėtų.

Ėjome skubėdamos, kad greičiau išbėgtume iš kaimo. Lenkėme kelius, kad nesutiktume pašalinio ir nereikalingo žmogaus. Pasiekėme Suchoje. Baisu ir čia, nes ten gyvena sielovieto ponija, kurios prisibijo ir mūsų kolchozo valdyba.

Suchoje kaimą aplenkėme ir tik vėliau įėjome į kelią. Galiuką paėjusios keliu, tuojau akies tiesumu pasileidome per bruzgynus. Vietomis užtikdavome žmonių pramintą taką, kuris tuojau vėl išnykdavo mums iš po kojų. Meškų čia niekas nebijo, nes uogaujantių moterų būreliai joms buvo nepavojingi.

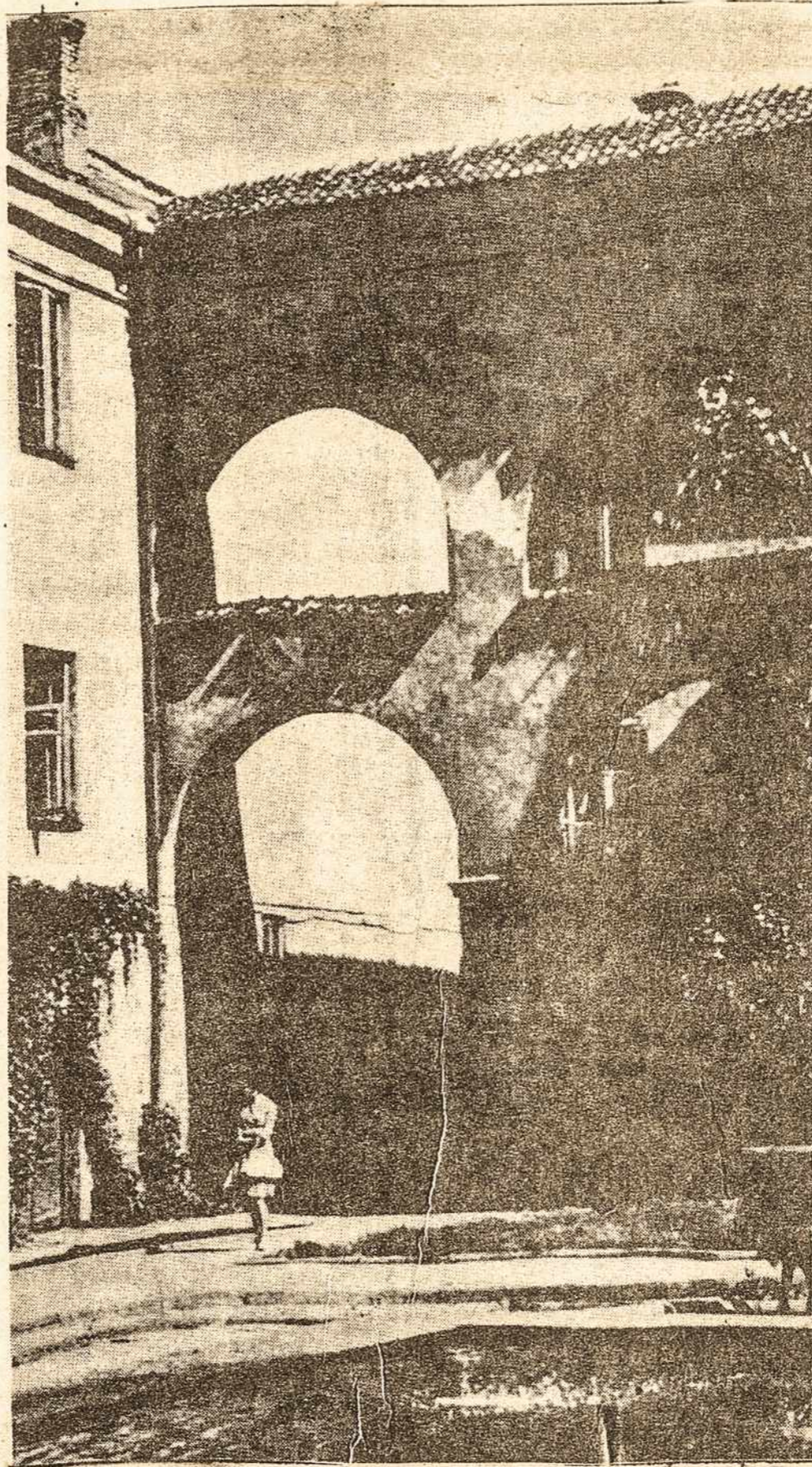
VILNIUS ISTORIJOS BĖGYJE

(iš 7 psl.)

valstybės ūgį. Besiplečiant jos sienom ir santykiam su kaimynais, Lietuvos sostinė patraukė žmones įvairių tautų, profesijų ir luomų. Vilnius vienas iš pirmųjų Lietuvos miestų gavo teisų tvarkytis vakarietiškos savivaldos nuostatais; jiems pradžia davė Jogailos privilegija (1387). Tačiau Vilnius augo ir įvairėjo ne tiek dėl savo laisvės, kuri tam tikrais atvejais būdavo ir apkarpoma, kiek dėl didžiųjų kunigaikščių rezidencijos, ypač paskutiniųjų Gediminaičių laikais. Vytautas Didysis, sukūręs didelę imperiją, nėra mėgęs Vilniuje gyventi, kaip ir jo brolis Žygimantas, nužudytas Trakuose (1440). Kazimieras daug laiko praleisdavo Krokuvoje, augindamas gausią savo šeimą. Nuo Algirdo laikų tikrai Aleksandras pastoviai gyveno Vilniuje; vienintelis iš Lenkijos karalių jame ir palaidotas. Per trumpą jo valdymo laiką (1492-1506) iškilo Žemiosios pilies rūmai; Aukštojo pilyje įrengtas arsenalas ir ginklų dirbtuvės, mieste — pinigų kalykla ir pirmoji vaistinė; perstatyta miesto rotušė ir prekyvietės krautuvės, miestas apjuostas siena. Žygimantas Senasis po dviejų gaisrų (1513, 1530) atstatė Pilies rūmus ir katedrą, atsirado

daugiau mūrinių pastatų, patrankų liejykla, stambi stiklo dirbtuvė, popieriaus fabrikas ir spaustuvė. Miestui tvarkyti išleista naujų įstatymų.

Visus savo pirmatakus pralenkė Žygimantas Augustas, paskutinis Gediminaitis. Ligi Liublino unijos (1569) jis beveik nuolat gyveno Vilniuje, kad lenkai jam net priekaištavo: „kodėl vengi mūsų akių?“ Jo akimis meilėsnis buvo Vilnius ir jame išmilyta Barbora Radvilaitė, kad ir neilgai ja grožėjosi. Žygimanto Augusto dienomis Vilnius suklestėjo gražiausiu Rytų Europos miestu, įgavęs itališkojo renesanso bruožų tiek savo išvaizdoje, kiek ir srauniam miesto gyvenime. Vilniuje tada galėjo būti apie 25,000 gyventojų, tarp jų koks tūkstantis valdovų tarnų ir palydos, didelis būrys bajorų ir didikų, kurie statydinos prabangius rūmus ir sekė vakarietinius papročius. Visų gi tvaskiausia blizgėjo karališkoji rezidencija, Žemieji pilies rūmai Žygimanto Augusto architektų išplėsti ir išdailinti. Iš pilies rajono iškelti ūkiniai trobesiai ir arklidės, kuriose buvo laikoma iki 2000 žirgų; pastatyti nauji užvaizdų ir tarnų namai; įrengtos maudyklės ir sodai. Priešais Barbaros Radvilaitės rūmus Neryje supilta Gulbių sala. Krališkieji rūmai, iškloti sabalų, lūšių ir juodųjų lapių kailiais ir gobelenais, tvaskėjo aukso ir sidabro puošmenom. Puikiasi meno paveikslai kabojo rūmų galerijoje ir retos knygos rikiavosi bibliotekoje. Visa tai regėjęs popiežiaus nuncijus Bongiovanni rašė, kad Venecijos dožų ir popiežių brangenybės negalėjusios prilygti tam, ką buvo sutelkęs Žygimantas Augustas savo rūmuose. Juose grodavo 15 muzikantų kapela, buvo rengiami literatūros vakarai ir moksliniai disputai. Aitrių jiems klausimų buvo apstu, kai Vilniuje plito ir buvo lukštenamos humanizmo, renesanso ir reformacijos tezės, užneštos gausaus spiečiaus šviesuolių: skulptorių ir dailininkų, muzikų ir artistų, literatų ir mokslininkų. Čia buvo ir savieji didžiūnai, mokslus ėję Vakaruose, ir suvadinti svetimieji, daugiausia italai, vokiečiai ir čekai. Miesto aukštumėnė, apsigijusi aplink karaliaus dvarą, linksminosi puotose, kaukių baliuose ir turnuose. Karališkai šeimai keliant vestuves, miestas būdavo nušviečiamas žibintų ir laidomų raketinių sprogmenų. Toks Vilniaus sušvytėjimas ilgai dar negeso ir po Žygimanto Augusto mirties (1572). Paskutinius savo metus jis praleido nebe Vilniuje, lyg būtų jam koks pašinas įstrigęs širdin, kad prievarta paklupdė raudančius lietuvius rašydintis Liublino unijos aktą (1569).

VIENAS IŠ VILNIAUS
UNIVERSITETO KIEMŲ

(Pabaiga sekanciam numeryje)

MŪSŲ ŽINIOS

F R A N E Š I M A S

São Paulo Lietuvių Romos Katalikų Šv. Juozapo BENDRUOMENĖS narių visuotinas nepaprastas susirinkimas ivyks sekmadienį, 1974 metų rugsėjo-setembro mėn. 22 d. 15-18 val. Jaunimo namuose, R. Inácio, 671.

Valdybos rinkimai eis sekančia tvarka:

1. Prie įėjimo bus du patikrinimo stalai.
  2. Narys-ė prie pirmojo stalo patikrins:
    - a. savo, kaip nario-ės įrašo numerį.
    - b. ar yra sumokėjęs mėnesinius nario mokesčius iki 1974 m. rugsėjo pabaigos. Jei dar nesumokėti, galės čia pat sumokėti.
  3. Prie antrojo stalo pasirašys dalyvavimo knygoje (Livro da presença) ir gaus autentikuotą voką su dviem balsavimo lapais į Valdybą ir į Revizijos Komisiją. Numeris 1 – žalias lapas – prelado Aleksandro Armino sąrašas; Numeris 2 – baltas lapas – kunigo Juozo Šeškevičiaus sąrašas. Abu sąrašai jau buvo paskelbti pereinamame ML numeryje.
  4. Su tuo voku narys-ė nueis į uždangos atskirtą vietą ir ten išsirinks tik tą sąrašą, už kurį jis balsuos, įdės jį į voką ir, užlipinęs nueis prie stalo su urna ir įmes į ją savo voką. Tuo bus išpildęs nario-ės rinkimų teisę ir pareigą.
  5. Rinkimams pasibaigus, Pirmininkas paskirs komisiją suskaičiuoti balsus. Komisija pirmiausiai patikrins, ar vokų skaičius atitinka parašų skaičių knygoje. Jokiu būdu vokų skaičius negali būti didesnis negu dalyvių parašų skaičius. Jei taip atsitiktų, rinkimai būtų anuliuoti-panaikinti ir būtų šaukiami nauja data. Jei voku skaičius būtų mažesnis už parašų skaičių, jei kuris narių nebalsuotų, tai rinkimai liktų galioje.
  6. Vokai, kuriuose bus rasta daugiau negu vienas balsas, arba idėti kitoki popieriai, o taip pat ir neautentikuoti vokai, bus anuliuoti-panaikinti.
  7. Autentikavimo ženklu bus dviejų tikrinamojo stalo sekretorių parašai ant jų.
  8. Atidarius legalius vokus, bus suskaityti balsai – žali ir balti lapai atskirai, ir paskelbtas laimėjęs sąrašas.
  9. Rinkimų metu dabartinės Valdybos sekretorius paruos šio susirinkimo AKTĄ ir įrašys rinkimų rezultatus. Tą aktą pasirašys dabartinė ir laimėjęsio sąrašo Valdybos. Pareigų ir dokumentų perdavimas įvyks 1974 m. spalio-outubro mėn. 10 dieną, bendrame posėdyje.
  10. Asmenys, iki rinkimų datos negavę pranešimo apie priėmimą į LRK Šv. Juozapo Bendruomenę nariais, mandagiai prašomi ir mledžiami nedalyvauti šiame susirinkime, kad nebūtų apsunkinamas tikrinimo stalų darbas.
- Pilnateisiai šios Bendruomenės nariai labai prašomi nepraleisti šių rinkimų ir balsuoti pagal savo sąžinę už tokį sąrašą, kuris būtų atsakomybės ir tinkamesnis vadovas šiai organizacijai per sekančius aštuoniolika mėnesių,

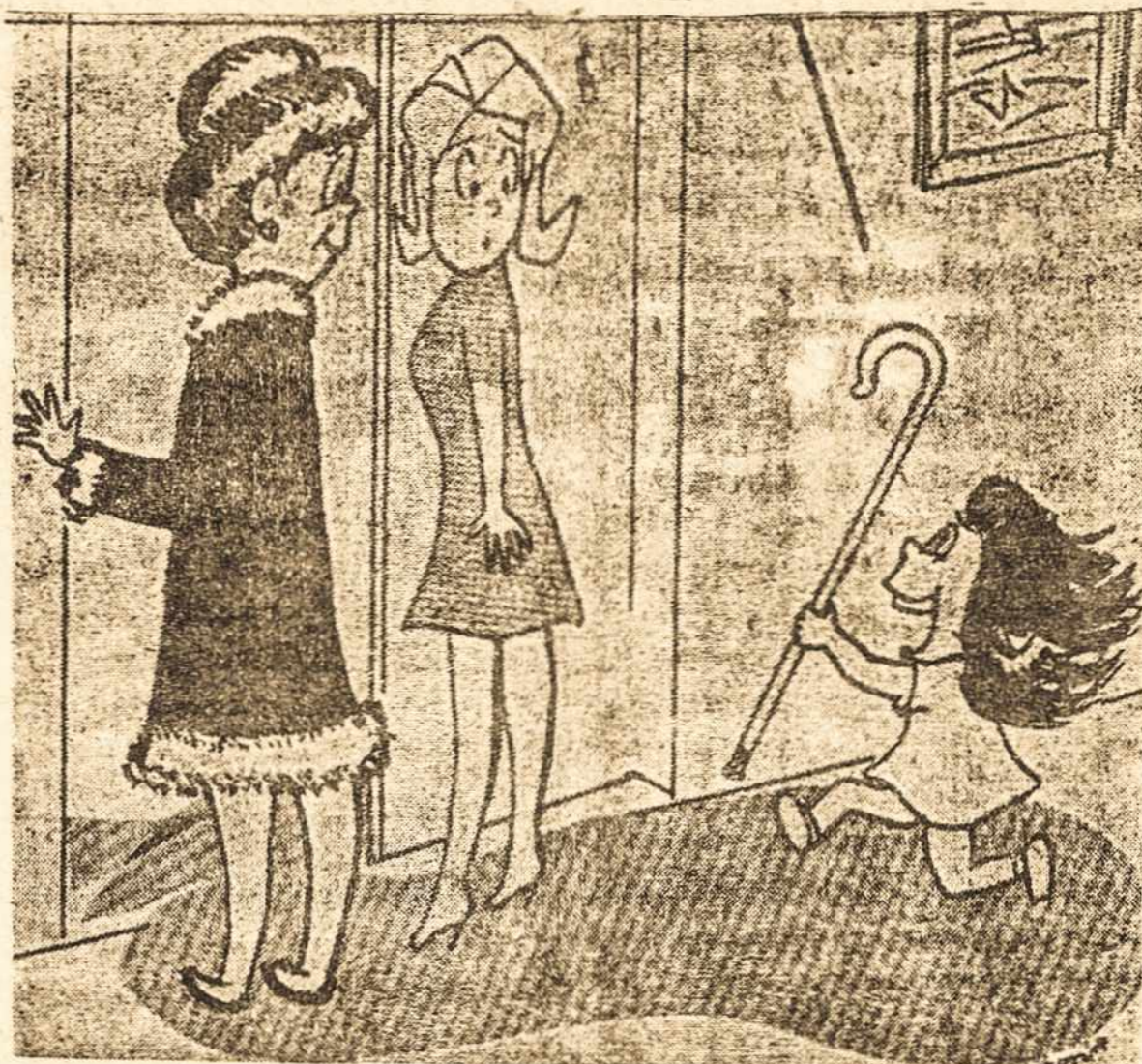
VALDYBA

BRANGŪS LIETUVIAI KATALIKAI,

Artėjame prie šv. Juozapo L.R. Kat. Bendruomenės Valdybos rinkimų. Šia proga noriu pasidalyti su Jumis keliomis mintimis.

Demokratijos esmė yra ta, kad kiekvienas Bendruomenės narys dalyvauja jos reikalų sprendimuose. Didesnėje bendruomenėje neįmanoma nuolatos susaukti visus

narius ir jų atsiklausti. Darbams atlikti ir jiems vadovauti renkama valdžia, mūsų bendruomenėje valdyba. Kiekvienas narys turi teisę rinkti valdybą, bet kartu prisiima atsakomybę už jos darbus. Narys dalyvauja valdybos darbuose, ar jie teiktų jam garbę, ar kaltę. Todėl, prieš atiduodamas savo balsą, turi gerai pagalvoti, už ką balsuoti. Šv. Juozapo Bendruomenė yra svarbi tiek lietuviškiems, tiek katalikiškiems reikalams.

— Mamyte, užmiršai lazda, tėvelis sakė, kad šiandien susirinkime reikės labai kovoti.

Valstybiniuose rinkimuose kandidatai ir patijos skelbia savo programas, ką jie, išrinkti, žada daryt Balsuotojai, pasisakydami už programą, balsuoja už ją atstovaujančius asmenis.

Mes savo kolonijoje vienas kitą gerai pažistame. Todėl pasinaudokime Kristaus pamokymu: „Medis pažįstamas iš jo vaisių.“ Pažindami žmones iš jų darbų, spėsime kam patikėti mūsų parapijos ir bažnyčios reikalus. Gaila, kad šį kartą negalėsime balsuoti už asmenis, o turėsime balsuoti už visą sąrašą. Kiekvienas pagal savo sąžinę turės nutarti, kuriai asmenų grupei jis atiduos savo pasitikėjimą.

Demokratinėje santvarkoje yra priimta, kad kandidatas, ar kandidato sąrašas daro propagandą, norėdamas rinkimus laimėti. Reikia apgailestauti, kad ne visi esame priaugę demokratinei santvarkai. Kartais norim pasiekti laimėjimus neleistinomis priemonėmis, ar kitus žmones, ar kitą sąrašą šmeiždami, priskirdami jiems išgalvotas kaltes, ar skelbdami niekuo nepagrįstus įtarinėjimus. Tačiau juodinant kitus negalima išbaltinti savųjų kalčių.

Raginu visus bendruomenės narius nedelsiant susimokėti mėnesinį nario mokesį, kad turėtų teisę balsuoti, ir balsuoti pagal savo sąžinę.

Bendruomenės valdyba yra pažadėjusi, kad naujai paduoti prašymai įstoti į bendruomenės narius bus svarstomi prieš rinkimus. Todėl manau, jog priešingus gaudus reikia laikyti be pagrindo. Turim išmokti pasitikėti kito žodžiu. Tačiau dėl laiko stokos, o to laiko beliko maža, gali atsitikti, kad kas gali nebegauti atskiro pranešimo, jog yra priimtas į bendruomenės narius. Todėl manau, jog visi padavusieji pareiškimus turėtų atvykti į susirinkimą ir čia vietoje užsimokėti mokesčius.

Rinkimai bus rugsėjo 22 dieną, Jaunimo namuose, nuo 15 iki 18 valandos. Atlikime kiekvienas savo lietuvišką ir katalikišką pareigą.

Su meile,

Jūsų kun. J. Šeškevičius

ALEKSAS KALINAUSKAS ADVOKATAS

Atlieka visus teisinio pobūdžio darbus: veda bylas, sudaro inventorius, veda skrybu ir nuomininkų iškraustymo bylas, atitaiso dokumentus ir atlieka visus kitus juridinius patarnavimus

Raštine: 15 de Nov., 244, 4 a., sala 19

Telef.: 37-89-58

Rezidencija: R. Joaquim Piza, 204.

AR JAU NUSIPIRKOTE NAUJĄ LIETUVIŲ-PORTUGALŲ KALBŲ

ŽODYNA

Jį paruošė Alfonsas D. Petratis ir Liucija Jodelytė. Išleido Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Akademiniis Sambūris, Spaudė „Mūsų Lietuvos“ spaustuvė. Pirmoji laida 1974 m. liepos 1 d. Tiražas 1000 egz. Kaina – 15 kruzeirų.

MŪSŲ ŽINIOS

Sekmadienį, rugsėjo 22 d. 11 val. Zelinos bažnyčioje bus šv. mišios už mūsų brolijos nario

a.a. KAZIO TRIUBOS

vėlę. Kviečia dalyvauti gimines, draugus ir pažįstamus.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija.

PASISEKĖ SPAUDOS BALIUS

Spaudos bičiulių balius jau turi ilgametę tradiciją. Ir šiemet jį suruošė šv. Juozapo vyrų brolija, talkinama katalikų moterų, gerų šeiminkų.

Gerai paruoštuose pietuose dalyvavo apie 150 spaudos bičiulių. Visiems gardžiai užvalgius ir užgėrus, įdomiai kalbėjo naujasis Vila Zelinos klebonas kun. J. Šeškevičius, visus ragindamas paremti vientelį Brazilijos lietuvių laikraštį MŪSŲ LIETUVA, kad jis galėtų finansiskai išlaikyti ir nebūtų priverstas sustoti. Po trumpą žodį pasakė prel. Al. Arminas, ML administratorius kun. P. Daugintis ir svečias iš JAV-ųjų Antanas Vasaitis.

Vieni kitus ragindami, kun. Šeškevičiaus balsai skelbiami, rėt 26 tautiečiai pasižadėjo būti savaitraščio garbės leidėjai. Daugel bičiulių parėmė netiesioginiai, gausiai pirkdami loterijos bilietus. Visas balius pelnas paskirtas ML naujai. Ačiū tad visiems mieliems spaudos bičiuliams ir bičiulėms.

KONCERTAS AVARÉ, SP

Rugsėjo 28-29 Avaré mieste pasirodys Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras iš Zelinos ir tautinių šokių grupė Nemunas.

Šeštadienį, rugsėjo 28 d., 19 v. bus Mišios S. Benedito bažnyčioje, kurioje kleboną ištisą mėnesį pavaduoja prel. Pijus Ragažinskas. 20:30 val. Centro Avarense įvyks meninė programa, išpildoma choristų ir šokėjų.

Sekmadienį 10 val. bus Mišios pagrindinėje miesto bažnyčioje (Matriz) o po to choras, šokėjai

ir palydovai. Iš viso trys autobusai iš São Paulo, dalyvaus pietuose Banco do Brasil klube prie ežero.

Apylinkių lietuviai su šeimom labai nuoširdžiai kviečiami Mišiose ir meninėje programoje dalyvauti.

III-ioji TARPTAUTINĖ ŠVENTĖ

Šį šeštadienį, rugsėjo 21, 19 val. Japonų kultūros salėje tarptautinėje folkloro šventėje šoks Nemunas ir dar dešimtys kitų tautybių grupės. Bilietus galima gauti salėje iš anksto nuo rugsėjo 17 (nemokamai). Sekmadienio koncertas bus 15 val. Vieta: Ruá São Joaquim—Liberdade.

LIETUVIAI INTERIORE

Praėjusią savaitę kun. Saulaitis lankė lietuvius arti Paranos valstybės. Grįžęs papasakojo:

Cesário Lange, SP

Ilgametė ML skaitytoja Ona Šoblevičienė gyvena šioje vietovėje beveik nuo pat atvykimo Brazilijon. Darbuodamiesi Monte Alegre fazendoje, Šoblevičiai nusipirko ūkelį ir jame augina kavos medalius, laiko karvių ir vištų. Jos augirtinė duktė Marytėjai ištekėjus ir su vyru Márcio augina poros metų sūnelį Vinicijų. O Šoblevičienė yra gailėstingoji sesuo, mokslą baigusi Petrapilyje. Ji daug prisidėjo prie Cesário Lange parapijos darbų, ypatingai remdama pašaukimų kunigystei vajų Sorocabos seminarijai.

Sengés, PR

Tuoj už Itararé įvažiavus į Paranos valstybę, Sengės valsčiuje gyvena septynios lietuvių šeimos.

Savame ūkyje jau apie 30 metų gyvena Leonora Šimbelenė, kartu su augintine ir savo trimis vaikais ir su broliu Juozu Miksuku.

Jonas Šimbelis šiuo metu miestelyje stato savo namui priestatą, talkinamas švogerio iš S. Paulo.

Netoli Šimbelių savo žemes turi Edvardas Juodeikis iš Itararé. Jis augina ryžius, kukurūzus ir pupas. Jo motina Paulina gyvena netoli bažnyčios ir tikisi sulaukti sesers Sofijos iš Čikagos atvykstant.

Itaporanga, SP

Ilgai turėjęs nuosavą ūkį, mieste apsigyveno Pranas Bieliūnas. Jį rasti gali tik pasiteiraudamas, kur čia gyvena „Francisco Polaco.“ Sunkiai serga jo žmona, kurią jis turi nuolat rūpintis.

Miesto aikštėje staliaus dirbtuvę turi Jonas Damnaravičius, kilęs iš Kalnėnų. Gyvena pats vienas. Moka gaminti gardų vyną.

Japonų ūkyje šoferiauja Albinas Butkus.

Čia gyvena ir nuo Zarasų kilęs Norbertas Talanskis su žmona, o jų duktė gyvena S. Paulyje.

Itararé, SP

Ona Sinkevičienė, 81 m. amžiaus atsikraustė čia pas dukterį Veroniką. Užaugino tris vaikus. Vyriausia dukraitė irgi jau ištekėjusi.

Stambią dyzelio motorų dirbtuvę turi Adolfas Juodeikis, vyriausias Jono ir Paulinos Juodeikių sūnus. Augina aštuonis vaikus, kurių jauniausi yra dvynukai. Jis turi ir ūkį toliau už miesto. Jaunesnysis Juodeikių sūnus Edvardas augina tris vaikus ir turi didelę ryžiams valyti mašiną.

Juodeikiai kilę nuo Platelių, prie Latvijos sienos ir dar suprantą latviškai. Jono brolis Rapolas jau miręs.

Pagrindinėje Itararé gatvėje Petronėlė ir Juozas Adžgauskai verčiasi drabužių prekyba, o gretima patalpa išnuomuojuama automobilių dalių krautuvei, kurios dalininkas yra A. Juodeikis. Jų dvi dukterys studijuoja matematiką ir socialinius mokslus S. Paulyje, o sūnus Juozas tikisi pradėti mokslus S. Paule universitete sekančiais metais. Jauniausioji dukra Kristina įsigijo lietuviškai portugališką žodyną ir nori išmokti kiek lietuvių kalbos.

Kitoje gatvės pusėje gyvena Gustavas Dominas su žmona, dukterimi ir jos mokyklinio amžiaus keturiais vaikais. Justina Dominienė, gyvendama Barão de Antonina mieste rašydavo žinutes S. Paulo laikraščiams apie tenai gyvenančius lietuvius. Jų duktė Hilda gyvena Osasco, yra dailininkė, mokytoja ir dar studijuoja, o sūnus Valteris yra didžiausios Osasco

Barão de Antonina, SP

Prieš 40 metų čia gyveno 37 lietuvių šeimos, atvežtos valdžios kolonizuoti mažais ūkiais šią apylinkę, kurioje dar buvę indėnų 1942 metais drugio (malarijos) epidemija išbaidė daug šeimų. Vėliau žemesnes vietas užtvindė pastatytoji užtvanka, kuri baigiasi ties Itararé.

(bus daugiau)

MŪSŲ LIETUVA

a.a. SOFIJA BŪDREIKAITĖ
VILUTIS, mirė rugsėjo mėn. 7 d.
gimė 1907.V.8. Kilusi nuo Rokiškio. Į Braziliją atvyko 1927 metais su tėvais.

Paskutiniu metu gyveno Bom Retire, Rua Solão, 478.

Nuliūdime liko vyras Vladas, duktė Stasė, sūnus Vytautas, marti, du anūakai, 2 seserys ir švogeriai.

Palaidota Morumbi kapinėse sekmdienį rugsėjo 8 d.

MIRĖ

rugsėjo 11 d. a.a. VINCAS STELMOKAS, 68 m. amžiaus, kilimo iš Aleksoto, Kaunas, gyvenęs Bosque de Saúde (Ipiranga). Palaidotas Campo Grande kapuose.

Velionis paliko liūdinčią žmoną, seserį Celią Mitrulienę, seserėną inž. Mitrulį ir kitas gimines.

Mūsų užuojauta jiems visiems.

Šv. Kazimiero klebonas T. P. Daugintis, bekalėdodamas po Tu curuvi apylinkes sužinojo daugiau mūsų mirusių tautiečių.

Prieš aštuonetą mėnesių mirė JUZEFA PRANSKŪNIENĖ, gyvenusi V. Isolina Mazzei.

Liepos 29 d. mirė ALEKSANDRAS ZVINAKEVIČIUS, 72 metų amžiaus, gyvenęs Parada Inglesa, palaidotas Araçá kapinėse.

Rugpiūčio 13 mirė PETRONĖLĖ BURBAITĖ SUSLAVIČIENĖ, 65 metų amžiaus, gyvenusi Jardim Brasil, palaidota Cachoeirinha kapuose.

Rugpiūčio 7 mirė LIUDVIKAS ŽALKEVIČIUS, gyvenęs su dukters šeima prie Itapevos. Buvo sulaukęs 79 metų amžiaus.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Ultes Banys Ltda.

Inst. Estab. 1948/57

C. A. E. 00.002.000/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-2677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr.
Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojautos ir sveikininiai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožūra. Nenuodoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietų.